



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII  
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRĂREA NR. 649  
din 04.12.2008

**Dosar nr: 731/2008**

**Petiția nr: 13.897/29.10.2008**

**Petent:** Alianța Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor

**Reclamat:** Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Grigore Alexandrescu”

**Obiect:** discriminarea taților prin interdicția ca ei să se interneze cu copiii lor bolnavi

**I. Numele și domiciliul părților**

**I.1. Numele și sediul petentei**

I.1.1. Alianța Antidiscriminare a Tuturor Tăticilor, Str. Istriei nr. 30, bl. 41, sc. 1, ap. 32, sector 3, București

**I.2. Numele și sediul reclamatului**

I.2.1. Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii Grigore Alexandrescu, Bul. Iancu de Hunedoara nr. 30-32, sector 1, București

**II. Obiectul sesizării**

Petenta arată că la avizierul reclamatului este postat un anunț conform căreia „copiii se vor interna cu mame până la vârsta de 3 ani inclusiv”, „Mama – nu rude”.

**III. Descrierea presupusei fapte de discriminare**

Petenta consideră discriminatorie practica unor spitale de a interna doar mame cu copiii bolnavi. Arată că la avizierul reclamatului este postat un anunț, semnat „Direcția spitalului”, conform căreia „copiii se vor interna cu mame până la vârsta de 3 ani inclusiv”, „Mama – nu rude”.



#### IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 04.11.2008 (filele 4 și 7 din dosar).  
La audierea din 04.11.2008 părțile nu s-au prezentat.  
La solicitarea petentului părțile au fost recitate pentru data de 25.11.2008.  
La audierea din 25.11.2008 s-a prezentat petenta.  
Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

#### V. Susținerile părților

Petenta, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu **nr. 13.897/29.10.2008**, consideră discriminatorie practica unor spitale de a interna doar mame cu copiii bolnavi. Arată că la avizierul reclamatului este postat un anunț, semnat „*Direcția spitalului*”, conform căreia „*copiii se vor interna cu mame până la vârsta de 3 ani inclusiv*”, „*Mama – nu rude*”.

Depune ca dovadă poza anunțului (fila 2 din dosar).

Reclamatul, prin **Adresa nr. 3.711 din 04.11.2008**, arată următoarele:

- spitalele de pediatrie nu au circuite separate pentru tate și mame, mai ales grupuri sanitare și dușuri;
- spitalele de pediatrie au aprobate în structură patru pentru însoțitoare-mame;
- există cazuri în care mama alăptează, iar pentru mama aflată în această ipostază este imoral și jenant ca în momentul alăptării să fie prezent un bărbat în salon;
- sunt îngrijiri medicale în care mama este implicată în mod activ și care sunt acceptate de copil cu mai multă ușurință sub supravegherea mamei;
- în sistemul medical sunt angajate mai multe femei ca și asistenți medicali;
- nu sunt singurul spital de copii din țară care a impus această regulă.

#### VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că reclamatul recunoaște refuzul internării persoanelor de sex masculin în spital, invocând justificări pentru această diferențiere.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

**Constituția României**, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fata legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

**Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării: „Exercitarea oricărui drept prevăzut



de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

**Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Art. 10 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...] b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică – alegerea medicului de familie, asistența medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate [...] h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități”.

6.1. Raportându-ne la jurisprudența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, astfel cum s-a statuat anterior (vezi **Hotărârea nr. 278 din 22.04.2008**, **Hotărârea nr. 631/13.11.2008**), din analiza prevederilor **Ordinului M.S.F. nr. 1781/2006**, Colegiul Director nu poate reține distincții între persoane aflate în situații comparabile, pe bază de sex, care au ca scop sau ca efect, atingerea unui drept prevăzut de lege. Astfel, **Ordinul nr. 1.781 din 28 decembrie 2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2007**, publicat în **Monitorul Oficial nr. 1.057 din 30 decembrie 2006**, în Anexa nr. 17 cu privire la condițiile acordării serviciilor medicale în unități sanitare, prevede că „Spitalele



suportă din bugetul de venituri și cheltuieli suma aferentă serviciilor hoteliere standard (cazare standard și masă la nivelul alocației de hrană) pentru însoțitorii copiilor bolnavi în vârstă de până la 3 ani, precum și pentru însoțitorii persoanelor cu handicap grav”.

În același sens, prin **Hotărârea de Guvern nr. 1.842 din 21 decembrie 2006 pentru aprobarea Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2007**, publicată în **Monitorul Oficial nr. 1.034 din 27 decembrie 2006**, în art. 67 se prevede că „Spitalele vor acoperi [...], toate cheltuielile, potrivit legii, inclusiv pentru: [...] d) servicii hoteliere standard (cazare și masă) pentru însoțitorii copiilor bolnavi în vârstă de până la 3 ani, precum și pentru însoțitorii persoanelor cu handicap grav, în condițiile stabilite prin norme”.

Or, raportat la aceste prevederi și la circumstanțele de fapt ale cauzei, Colegiul director observă faptul că prin efectul legii serviciile hoteliere standard în spital sunt disponibile și acoperite pentru „însoțitorii” copiilor bolnavi până la 3 ani, fără nici o deosebire, astfel încât în cauză nu se pot reține distincții pe bază de sex, între însoțitorul bărbat și însoțitorul femeie, i.e. tata sau mama, cuprinse în acte cu caracter obligatoriu.

6.2. Practica de a interzice taților internarea cu minorul în spital poate avea ca efect o gravă încălcare a accesului la acordarea serviciilor de sănătate pentru copii (conform legislației din România, interesul suprem al copilului trebuie să primeze).

Colegiul director este de opinie că în principiu, o deosebire între părinți, în sensul că tatăl nu poate fi cazat la internarea pacientului minor sub 3 ani, în comparație cu mama, căreia i se permite internarea, pe simplul considerent al sexului, circumstanță care s-ar putea materializa prin impunerea unui ordin, reguli sau dispoziții la internarea într-o unitate medicală, trebuie să fie justificată de considerente foarte puternice și obiective pentru atingerea unui scop legitim.

În lipsa unor astfel de considerente, o atare deosebire poate îmbraca forma unui tratament diferit, și subsecvent a unei discriminări pe criteriul de sex.

6.3. Justificarea obiectivă include existența unui scop legitim, atinse prin metode adecvate și necesare.

Privind justificarea obiectivă, prin juresprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a enunțat următoarele principii:

- **Convenția** nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalitățile faptice; justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză (**Cazul „referitor la unele aspecte ale legislației cu privire la limba educației în Belgia” împotriva Belgiei**, 23 iulie 1968);

- prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă; art. 14 din **Convenție** nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalitățile faptice; în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză; poate fi



discriminatorie aceea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod disproportionat un grup de persoane, chiar dacă măsura nu vizează în mod specific acel grup; o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (*D.H. și alții împotriva Cehiei*, 13 noiembrie 2007, *Sampanis și alții împotriva Greciei*, 5 iunie 2008);

• justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (*D.H. și alții împotriva Cehiei*, 13 noiembrie 2007, *Sampanis și alții împotriva Greciei*, 5 iunie 2008).

În analiza scopului legitim, trebuie analizat existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere (spre exemplu, conform **Convenției europene a drepturilor omului**, libertatea de exprimare poate fi restrâns pentru următoarele scopuri legitime: pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești).

În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

6.4. Afirmația conform căreia „sunt îngrijiri medicale în care mama este implicată în mod activ”, nu reprezintă o justificare obiectivă, având în vedere faptul că tații au dreptul la concediu pentru îngrijirea copilului, mai mult, în unele situații copii nu au mamă. Relația dintre mamă și copil nu poate fi privilegiat de nici o autoritate sau instituție față de relația dintre tată și copil. Singurii care pot decide cine să acorde îngrijirea medicală pentru copil sunt părinții sau tutorii legali, nicidecum un spital. Sublinierea „Mama – nu rude” arată că reclamatul, în mod eronat, exclude posibilitatea ca un copil să fie crescut de o altă persoană decât mama.

Colegiul director a reținut prevederile art. 97 din **Codul Familiei**, potrivit cărora „Ambii părinți au aceleași drepturi și îndatoriri față de copiii lor minori, fără a deosebi după cum aceștia sînt din căsătorie, din afară căsătoriei, ori înfiați. Ei exercita drepturile lor părintești numai în interesul copiilor.”

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza **Petrovic împotriva Austriei** (27 martie 1998), cu privire la discriminarea între sexe, statuează: „fără a neglija diferențele care pot să existe între tata și mamă în relația cu copilul lor la acesta vârstă (vârsta fragedă), Curtea consideră că, în privința îngrijirilor ce au a fi acordate copiilor în această perioadă, cei doi părinți se găsesc într-o situație analoagă”. În același sens, în cauza **Hoffmann împotriva Austriei** (23 iunie 1993) se arată că între părinți există o egalitate fundamentală inter alia referitor la drepturile părintești. (Vezi în același sens și cauza **Salguiero Da Silva Mouta împotriva Portugaliei**, 21 decembrie 1999)

6.5. Alte justificări invocate nu sunt legitime („nu suntem singurul spital de copii din țară care a impus această regulă”). Faptul că și alții discriminează nu poate fi acceptată ca o justificare a discriminării.



6.6. Lipsa unor condiții pentru internarea atât a persoanelor de sex feminin cât și a persoanelor de sex masculin (lipsa spațiilor separate pentru bărbați și femei) s-ar putea considera ca fiind legitimă, însă metoda aleasă (interdicția internării bărbaților) nu este adecvată. Măsura adecvată ar fi amenajarea corespunzătoare a spațiilor din spitale, pentru a respecta drepturile copilului la o îngrijire medicală adecvată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

### COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Interdicția de a se interna în calitate de însoțitor o altă persoană în afara mamei reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 și 4 coroborat cu art. 5 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată;
2. Sancționarea Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii „Grigore Alexandrescu”, prin U C , director, cu 600 RON, conform art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților, Ministerului Sănătății Publice, și Direcției Generale a Finanțelor Publice București (pentru recuperarea amenzii datorate către stat).

**VII. Modalitatea de plată a amenzii:** La Trezoreria București, conform **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin. 10 al **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată.

### VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.



**Membrii Colegiului director prezenți la ședință**

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA – Membru

VASILE MONICA – Membru

**Data redactării 04.12.2008**

**Notă:** Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

